

"Hem dünyayı ahiretin mezraası ve esma-i İlahiyenin ayinesi ve Cenab-ı Hakk'ın mektubatı ve muvakkat bir misafirhanesi cihetinde sevmek -nefsi emmare karışmamak şartıyla- Cenab-ı Hakk'a ait olur." cümleyi ve nefsi emmareyi açıklar mısınız?

Dünyayı esmâ-i İlâhiyenin âyinesi cihetiyle sevmek Cenab-ı Hak hesabına olduğu gibi, ahiretin tarlası olarak sevip onda Allah'ın razı olduğu ameller ekerek ve işleyerek beka âlemine göndermek de yine O'nun hesabıdır.

Dünyanın meşru dairedeki nimetlerinden istifade etmek, zevklerini tatmak da Üstadın ifadesiyle *"nefs-i emmâre karışmamak şartıyla"* yine makbuldür, güzeldir ve şükrü netice vermesi cihetiyle de bir nevi ibadet olur. Dünya sevgisinin çirkin yönü, bu misafirhanenin sahibini ve kendi yaratıcısını unutarak gaflet, dalâlet ve sefahatle ömür geçirmektir. Dünyayı böyle seven insan Üstadın ifadesiyle; *"ezici, boğucu, fenaya mahkûm, neticesiz bir muhabbet içinde boğulur, gider..."*

Nefs-i emmâre hep kötülüğü emreder, kişiyi felakete sürükler. Eğer nefis iman, salih amel, marifet ve tefekkürle terbiye edilirse, kâinata ve içindeki her varlığa mânâ-yı harfiyle, yani Allah hesabına bakar, o zaman her şey onun nazarında hoş ve güzel görünür. Eğer mânâ-yı ismiyle ve nefis hesabına bakarsa o zaman dünyayı, kendine zindana çevirmiş olur. Her şeyi kendine menfaatı olması cihetiyle sever, sadece nefsinin süflî arzularının tatminine çalışır.

İnsan bu dünyanın geçici bir misafirhane olduğunu idrak ederse, o zaman kalben bu dünyadaki fani şeylere bağlanmaz. Çünkü *"dünya ahiretin tarlasıdır"* burada eker, orada biçer. Dünya, ebedî saadeti kazanmanın veya kaybetmenin vesilesidir.